

Ўқитиш икки ба-
робар ўқиш демак-
дир.

Жозеф ЖУБЕР

Ma'rifat

МАЪРИФАТ • ХАЛҚ ЗИЁЛИЛАРИ ГАЗЕТАСИ •

1931 йилдан чиқа бошлаган 1999 йил 10 июль, шанба Баҳоси сотувда эркин нархда № 55 (7148)

«Жиззахчўлқурилиш» бир-
лашмасига қарашли 13-кўча
механизациялашган жамлан-
маси қурувчилари Дўстлик
тумани «Манас» ҳўжалигида-
ги янги мактабда сўнги пар-
дозлаш ишларини бажармоқ-
далар. Жиззах мебель фаб-
рикасида эса, ушбу мактаб
учун зарур бўлган барча жи-
хозлар тахт қилиб қўйилган.

JUMLADA
JAHON

• 1999 йил 7 июлда
бўлиб ўтган Ўзбекистон
Республикаси Прези-
денти ҳузурдаги Мил-
лий хавфсизлик кенга-
шининг навбатдаги
мажлиси бўлиб ўтди.

• Япониянинг Ибараки
префектурасида жойлаш-
ган Мориа шаҳрида Ўзбе-
кистон Республикасининг
ижтимоий-иқтисодий ва
маданий ривожланишига
бағишланган конферен-
ция бўлиб ўтди.

• ГФР ҳукумати 2002 йил
1 январдан бошлаб немис
маркасини бутунлай евро-
га алмаштиришни режа-
лаштирмоқда.

• АҚШ Президенти Билл
Клинтон Толибонлар ҳара-
катига қарши иқтисодий
жазо чорасини қўллашга
доир фармойиш берган.

• Европа коинот агентли-
ги 2003 йилда «Виртанен»
кометасини ўрганиш учун
«Розетто» планеталараро
автоматик станциясини
учиради ва у 2011 йилнинг
27 ноябрида комета билан
юзма-юз келади.

Президент Ислон Каримов-
нинг Ўзбекистон Миллий
ахборот агентлиги муҳбири-
нинг саволларига жавоблари-
ни 1999-2000 ўқув йилида
умумий ўрта таълим мактаб-
ларида ўрганиш бўйича тав-
сиялар
2-бет

8 йил
Ўзбекистон Республи-
каси Президентининг
«Таълим тарбия ва ка-
дрлар тайёрлаш тизими-
ни тубдан ислоҳ қилиш,
баркамол авлодни вояга
етказиш тўғрисида»ги
Фармонига кўра «Таълим
тўғрисида»ги Қонун
ҳамда «Кадрлар тайёр-
лаш миллий дастури»ни
ҳаётга татбиқ этиш
ишлари давлат сиёсати-
нинг устувор йўналиши
деб белгиланди.
(1997 йил 6 октябрь).

БОЛА ҚАЛБИГА
НАЗАР
Бола дунёсида нима бор?
Саволлар, ҳайратлар, қувончу араз-
лаш...
Яна нималар бор унда?
«Мактаб» деб аталган улуг қошо-
нага қадам. Бу ер унинг учун мутлақо
қашф этилмаган олам. Мактабгача
ёшдаги болаларнинг қалбига таъ-
хис марказлари «назар» ташлайди.
Тошкент ша-
ҳар Ҳамза тум-
анида болаларни
мактабга тайёр-
лаш жараёни қандай кечаётди? Бу
ҳақда марказ педиатри Муҳаббат
Турсунова бизга қуйидагиларни
хикоя қилиб берди:
— Хабарингиз бори, 1998 йил 13
майда қабул қилинган ХТВ 203-қарор-
га асосан, барча туманларда таъхис
марказлари фаолияти йўлга қўйилди.
Менинг назаримда, бу боланинг ички
дунёсига ҳар томонлама эътибор
бериш йўлидаги муҳим қадам бўлди.
Болани мактабга тайёрлаш босқичи-
да марказ масъулияти каттадир.
Бу йил ҳам туманимизда март ой-
идан бери марказ ўз фаолиятини
давом эттирмоқда. Нима учун вақт-
лироқ ишга киришганимизнинг
сабаби аён. Вақт қисқа, 6 ёшлар
эса кўп. Уларни биттама-битта
қўриқдан ўтказишга 4 нафар мута-
хассис жалб қилинган: касбга
йўналтирувчи, педиатр, дефекто-
лог, психолог.
Чуқурлаш-
тирилган
тиббий пед-
агогик кўрик
нимага асосланади? 8 хил мутахас-
сис кўригидан сўнг туман болалар
шифокорининг ҳулосаси берила-
ди. Бусиз болалар марказимизда
қабул қилинмайди. Афсуски, айрим
ота-оналар тартиб-қонидан тушун-
гилари келмай, «болани комис-
сиядан ўтказасиз» деб оёқ тираб
туриб оладилар. Ёки боланинг
соғлиғида нуқсонни борлигини
била туриб, давлатишни хоҳла-
майди.
(Давоми 3-бетда)

Эътибор берганмисиз,
тағдида ярақлаган маши-
на, дангиллама участка-
си бор, фарзандларини
ҳеч нарсага зориқтирмай
устираётган бойваччалар
ҳам маърифатлаб. Гар-
чанд уларда етти авлод-
га етадиган мол-дунё
бўлса-да, ўз фарзандла-
рининг илм-маърифат-
ли бўлишини хоҳлаша-
ди.
Хўш, нега шундай?
Бунинг замирида ҳеч
ким инкор эта олмайди-
ган ва ҳамма бирдек тан
оладиган ҳикмат бор:
илм-маърифатдан жин-
дек хабардор кишининг
ҳаётга, жамиятга муноса-
бати бошқачароқ бўлади.
У етти ўлчаб бир кесади,
қийин вазиятларда билим
ва ақлини ишга солади.
Эътибор берганмисиз,
тағдида ярақлаган маши-
на, дангиллама участка-
си бор, фарзандларини
ҳеч нарсага зориқтирмай
устираётган бойваччалар
ҳам маърифатлаб. Гар-
чанд уларда етти авлод-
га етадиган мол-дунё
бўлса-да, ўз фарзандла-
рининг илм-маърифат-
ли бўлишини хоҳлаша-
ди.
Хўш, нега шундай?
Бунинг замирида ҳеч
ким инкор эта олмайди-
ган ва ҳамма бирдек тан
оладиган ҳикмат бор:
илм-маърифатдан жин-
дек хабардор кишининг
ҳаётга, жамиятга муноса-
бати бошқачароқ бўлади.
У етти ўлчаб бир кесади,
қийин вазиятларда билим
ва ақлини ишга солади.

Президентимиз Ислон
Каримовнинг Ўзбекистон
Миллий ахборот агент-
лиги муҳбирининг сав-
олларига жавобларида
мактаблар, лицей ва
касб-хунар коллежлари-
да бевосита маънавият
масалалари билан шу-
ғулланадиган мутахас-
сислар лавозими ҳақида
Фармон айтилган. Хўш
бу лавозим Низоми қандай
бўлади? Унда қандай ян-
гилик ва ўзгаришлар
бор? Бу лавозим эгалари
қанақа ёки қайси
усул ва шаклларда иш
олиб боради? Жамоатчи
муҳбиримиз Уғилой Юсу-
пова РТМнинг «Маънавият
ва қўшимча таълим»
бўлими бошлиғи Маш-
қура Туроповага ана шу
саволлар билан мувожа-
рат қилди.
— Жамиятда юксак
маънавий фазилатларни
камол топтириш, ёшлар-
имиз оғинда миллий
мафкура, миллий ғояни
шакллантириш, ёшларни
бой маданий меросимиз,
тарихий анъаналаримизга,
умуминсоний кадриятларга
ҳурмат, Ватанга муҳаббат,
истиклол ғояларига садоқат
руҳида тарбиялаш мақса-
дида умумий ўрта таълим
муассасалари Маънавий-
маърифий тарбия ишлари
бўйича директор ўринбосари
ҳақида ХТВ билан ҳам-
корликда янги Низом иш-
лаб чиқилди.
Маънавий-маърифий
тарбия ишлари бўйича ди-
ректор ўринбосари ўз фа-
дент Фармонлари, Ҳукумат
қарорлари, Халқ таълими
вазирлиги ва бошқа юқори
ташкilotларнинг қарор,
буйруқ ва меъёрий ҳужжат-
лари талаблари асосида
боради.
Шуни алоҳида таъкид-
лаш жоизки, бу лавозимга
камида 5 йил педагогик иш
олиятини Ўзбекистон Рес-
публикаси Конституцияси,
«Таълим тўғрисида»ги Қо-
нун, «Кадрлар тайёрлаш
миллий дастури», Прези-
стажига эга бўлган қоби-
лиятли, маҳалла, ота-
оналар ва кенг жамоат-
чилик ўртасида ҳурмат-
эътиборга лойиқ бўлган
ўқитувчилар туман (ша-
ҳар) халқ таълими бўли-
ми томонидан тайинла-
нади.
Сирасини айтганда,
маънавий-маърифий
тарбия ишлари бўйича
директор ўринбосари,
мактаб директори, синф
раҳбари, мактаб психоло-
ги, жисмоний тарбия
ўқитувчиси, ота-оналар
қўмитаси, маҳалладаги
педагог ташкilotчи,
«Камолот», «Соғлом ав-
лод учун» жамғармалари
ҳамда бошқа давлат
ва нодавлат жамғарма-
лари билан ҳамкорлик-
да иш олиб боради.
(Давоми 3-бетда)

ЎРИНБОСАРНИНГ
ВАЗИФАЛАРИ ҚАНДАЙ
БЎЛАДИ?
директор ўринбосари ўз фа-
дент Фармонлари, Ҳукумат
қарорлари, Халқ таълими
вазирлиги ва бошқа юқори
ташкilotларнинг қарор,
буйруқ ва меъёрий ҳужжат-
лари талаблари асосида
боради.
Шуни алоҳида таъкид-
лаш жоизки, бу лавозимга
камида 5 йил педагогик иш
олиятини Ўзбекистон Рес-
публикаси Конституцияси,
«Таълим тўғрисида»ги Қо-
нун, «Кадрлар тайёрлаш
миллий дастури», Прези-
стажига эга бўлган қоби-
лиятли, маҳалла, ота-
оналар ва кенг жамоат-
чилик ўртасида ҳурмат-
эътиборга лойиқ бўлган
ўқитувчилар туман (ша-
ҳар) халқ таълими бўли-
ми томонидан тайинла-
нади.
Сирасини айтганда,
маънавий-маърифий
тарбия ишлари бўйича
директор ўринбосари,
мактаб директори, синф
раҳбари, мактаб психоло-
ги, жисмоний тарбия
ўқитувчиси, ота-оналар
қўмитаси, маҳалладаги
педагог ташкilotчи,
«Камолот», «Соғлом ав-
лод учун» жамғармалари
ҳамда бошқа давлат
ва нодавлат жамғарма-
лари билан ҳамкорлик-
да иш олиб боради.
(Давоми 3-бетда)

ҚУМҚЎРҒОННИНГ ҚЎШ
КОЛЛЕЖИ
Қумқўрғон тумани ҳокимлигининг
бевосита раҳбарлиги ва сай-ҳара-
катлари билан 1999-2000 ўқув йили
бошидан оқ бираўла 2 та, яъни ту-
ман марказидаги Ирригация техни-
куми базасида «Ирригация ва сув
ҳўжалиги касб-хунар коллежи», яна
«Сайхон» жамоа ҳўжалигида жойлаш-
ган 15-касб-хунар мактаби базаси-
да «Қишлоқ ҳўжалиги касб-
хунар коллежи» иш бошлай-
ди.
Айни кунда ҳар иккала ин-
шоотда ҳам янги таъмирлаш ва
қўшимча бинолар қуриш ишлари
яқунлиги арафасида турибди.
— Коллежимиз қурилишини Ше-
робод сув қурилиши трести қурув-
чилари ўз зиммаларига олган, — дей-
ди Қумқўрғон қишлоқ ҳўжалиги
касб-хунар коллежи директори А.
Тўраев. — Айни кунда ҳам 290 киши-
дан иборат қурувчилар бригадалари
ишлаяпти. Шу ерда иссиқ оёқват ва
дам олиш шароитлари ташкilot этил-
ган... Ишлар тўлиқ ниҳоясига етай

Мушқули
Осонлашди
Ўзбекистон тоғларида ўса-
диган ёнғоқ дарахтларининг
бўйи баландлиги ҳосилини йн-
гиштиришда бир мунча
қийинчилик туғдиради. Лекин
эндиликда бу мушқул осонла-
шадиган бўлди. Республика
ўрмончилик институтида ик-
тиро қилинган, механик тар-
зда ишлайдиган махсус ёнғоқ
ҳосилини йнгиштирувчи маши-
на 6-8 сония ичида ўнлаб
боғбонларнинг ишини бажара
олади.

Биз футболчи бўлмоқчимиз...
Image of children playing soccer.

ҲАР ТЎРТ
НАФАРДАН БИРИ
Покистонлик социологларнинг
маълумотларига қараганда, бугун-
ги кунда бу мамлакат болаларининг
деярли ҳар тўрт нафаридан
биттиси умуман мактабга катна-
майди. Мамлакатдаги 5-9 ёшдаги
19 миллион нафар боланинг 5
миллион нафарига бошланғич
мактабга бориш имкониятига эга.
Мутахассислар фикрича, бу дав-
латда ҳарбий сановатни ривожлан-
тиришга эътибор бўлмагани, аҳоли-
нинг бетартиб ўсиши, ўқитувчи-
ларнинг ўта кам сонлиги таълим
тизимининг ҳалокатли аҳволга
тушишига сабаб бўлмоқда.

Футбол бўйича
мактаб-интернат-
га ўқувчилар тан-
лаш ва қабул
қилиш тўғрисида
Низом.
2-бет

ХАВФНИ ТЕРАН
АНГЛАДИК
Мени энг хавотирга,
ҳаяжонга солган, дилим-
ни оғритган нарса, бу
қонли воқеаларга
ёшларнинг ҳам арала-
шиб қолганлиги бўлди.
Маълумки, ҳозирги
фан-техника тараққиё-
ти замонида юрт обо-
длиги унинг беадад сар-
ҳадларидан, беҳисоб
табиат бойлиқларидан
ҳам кўра кўпроқ ўсиб
келаётган ёшларнинг
илмий сабоқларига боғ-
лиқ бўлиб бормоқда. Шу

Муносабат
Шу кунга қадар «Фев-
рал воқеалари»ни
ҳокимиятпараст 4-5 ки-
шининг ҳуружи деб би-
лар эдим. Лекин яқинда
намоиш этилган қиди-
рув ишлари натижаси-
да суратга олинган ҳуж-
жатли фильм намоиш-
ини кўриб бу воқеа-
ларнинг нечоғли даҳ-
шатли эканлигига амин
бўлдим.
Мени энг хавотирга,
ҳаяжонга солган, дилим-
ни оғритган нарса, бу
қонли воқеаларга
ёшларнинг ҳам арала-
шиб қолганлиги бўлди.
Маълумки, ҳозирги
фан-техника тараққиё-
ти замонида юрт обо-
длиги унинг беадад сар-
ҳадларидан, беҳисоб
табиат бойлиқларидан
ҳам кўра кўпроқ ўсиб
келаётган ёшларнинг
илмий сабоқларига боғ-
лиқ бўлиб бормоқда. Шу

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ МУХБИРИНИНГ САВОЛАРИГА ЖАВОБЛАРИНИ*
1999-2000 ЎҚУВ ЙИЛИДА УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИДА ЎРГАНИШ БЎЙИЧА ТАВСИЯЛАР

Маълумки, муҳтарам Президентимиз Ислам Каримовнинг Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбирининг саволларига жавобларида бугун юртимизда яшайётган ҳар бир онгли инсон мамлакатимизнинг олға босиши, тараққий топаган давлатлар билан ҳамкорликда ривожланиши учун зарур шарҳларни аниқлаш билан бирга, шу қадарамиздаги тўсиқ бўлиб турган сабаб ва кучларни, уларнинг бизга қарши очик ва пинҳона қилаётган ҳаракатларини ўзича тасаввур қила олиши устида тўхталиб, ҳушёрликка даъват этиди. Айниқса, ёш авлод қалбига жамият, эл-юрт, ота-она олдига масъулият уйғотиши, шимон-эштиққо ва шрода тушунчаларини мустахкамлаш, ҳаётимизни янгилашнинг муҳим шартли экани алоҳида таъкидланди. Шунинг учун таълим тарбия соҳасида Миллий дастурни кечиктирмасдан дарҳол ҳаётига тўлиқ татбиқ этиш бу борадаги фаолиятимизнинг асосий мезони эканлигига жиддий эътибор қаратилди.

Ҳақиқатдан ҳам, бугунги замон биздан Юртбошимиз таъкидлаганидек, «ўз кучи, салоҳиятига ишонадиган, боқимандаликни ор деб биладиган, энг ривожланган мамлакатларнинг илгор кишилари билан теппа-тенг муомала қила оладиган, оқни қорадан, яхшини ёмондан ажрата биладиган, бу мураккаб, бешафқат ҳаётнинг пасту-балағи, тангу-тор кўчаларидан Оллоҳ берган оқ-заковатчи билан тўғри ўйни адошмай топа олишга қодир бўлган баркамол авлодини тарбиялаб етиштиришни талаб қиламоқда.Zero, фикри теран, эътиқоди соғлом ёшлар ҳеч қачон миллий мафкурамига зиг ҳаракатларга, сохта оқимларга эргашмайди. Бу борада анча ишлар амалга оширилса-да, аммо унинг натижаларидан барча ёшлар бирдиг баҳраманд бўла-майлдилар. Халқ таълими ходимлари олдига турган биринчи вазифа, энг муҳим вазифа эса ўқувчи-ёшларимизга мафкура-»

* «Хушёрликка даъват», «Маърифат» газетаси. 1999 йил 24 июнь

вий бўлиқнинг пайдо бўлиш сабабларини билиш ва уларни ёт юзлар таъсиридан асраш ҳамда улар онгига мустақиллик ювасини сингдиришдир. Бунинг учун аввало, тарбиявий ишларимизда энг таъсиричан, самарали восталардан фойдаланиб, ўқувчиларга миллий ғурур, тафаккур тарбияси, ўз халқига меҳр-садоқат туйғусини шакллантириш йўлида тинимсиз, изчил иш олиб боришимиз зарур. Шунингдек, жамиятни доимий ҳаракатга келтириб турадиган куч — миллий ғоя, миллий манфаатга ҳизмат қиладиган қадриятларни, илгор демократик қоида ва тушунчаларни аниқ-равшан тасаввур этиши, уларни ўрганиш, бориши асраб-авадлаш, йўғини яратиши, бодитиши, ривожлантириши орқали ёш авлодини ана шу билим ва кўникмалар билан тарбиялаш энг муҳим вазифаларимиздандир. Бинобарин, халқ таълими ходимлари, ўқитувчилар олдига ушбу сўхбат мазмунини чуқур ўрганиш билан унинг асосий юзларини ҳар бир ўқувчи-ёшнинг қалби ва онгига сингдириш вазифаси турибди.

«Хушёрликка даъват» сарлавҳаси остидаги Президентимиз Ислам Каримовнинг Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбири саволларига берган жавобларини умумий ўрта таълим мактабларининг бошланғич ва 5-6- синфлар тарбиявий соатларида ўрганилиши мақсада мувофиқдир. Бунда ўқитувчи-тарбиячи (синф раҳбари) турли манбалардан фойдаланиб, соғда тушунчалар, ҳаётий мисоллар орқали қизиқари, таъсиричан сўхбатлар уюштирса, ани мувожа бўлади.

Умумий ўрта таълим мактабларининг бошланғич ҳамда 5-6-синф ўқувчилари билан тарбиявий соатларда қуйидаги мавзуларга сўхбат ўтказиш мумкин:

- 1. Азиз Ватанимизнинг фаровон келажаги ва иқбали учун янаш ва курашиш энг катта бахт.
2. Аждодларимиз муқаддас аъноаларининг муносиб давомчиси бўламан.
3. Ота-боболаримиз улуғлаган оғамийлик, маърифат, поклик дини — Исламни эъзозлаймиз.

4. «Куч — билим ва тафаккурда».
7-, 8-, 9-, 10-, 11-синфларда мухбир билан бўлган сўхбатни ўрганишга 2 соат ажратиб, у турли услубий шаклларга (сўхбат-маъруза, давра сўхбати, мунозара, баҳс) мактаб ихтиёридаги соатлар ҳисобига ўтказилди.

Президент И.А. Каримовнинг «Хушёрликка даъват» сарлавҳаси остидаги сўхбатини умумий ўрта таълим мактабларининг 7-, 8-, 9-, 10-, 11-синфларида ўрганиш бўйича мавзулар режаси ва дастур.

1-мавзу. Миллий ғоя, миллий мафкура — бу миллатни, халқни, жамиятни, давлатни, бираштирувчи байроқ.

Халқни бираштирувчи, юксак мақсадлар сари чорловчи мафкура — миллий ғояни, миллий тафаккурни шакллантириш вазифалари.

Миллий ғоя, миллий мафкура жамиятдаги фикр ва қарашларни бираштирадиган, уларнинг муштарак жиҳатларини уйғунаштирадиган ягона мезон эканлиги.

«Бирлашган ўзар, бирашмаган тўзар» халқ мақоли замирида ушбу ҳаётий ҳақиқат борлиги.

Эркин фўқуро — онгли яшайдиган, мустақил фикрга эга бўлган шахс маънавиятини қамол топтириш бизнинг бош миллий ювасимиз.

2-мавзу. Миллий ғоя ва миллий манфаатларга зиг, ёт ҳаракат ва интилошлар ҳамда унга қарши кураш вазифалари.

Ёш авлод тарбиясидаги бўлиқнинг энг таъсиричан, самарали тарбиячи — таълимотчи билан йўқотиш усуллари. Ғояга қарши фақат ғоя билан курашиш.

Кишилар онгини эски тузум асоратларидан халос этиш билан бирга, улар қалбига янги тафаккур, янги мафкура ғояларини сингдириши. Ўсиб келаётган ёш авлодини ўзгалтириш аниқлаш, миллий ва умумбашарий қадриятлар руҳига тарбиялаш.

Мафкуравий озиқнинг мезони фақат ҳақиқат бўлишини на-

зарга тўшиб, мустақиллик буюк неъмат эканлигини оғдуй ҳаётий мисоллар асосида ҳар бир ёшнинг қалби ва онгига сингдириш орқали ундқароши чекланган айрим ёшларнинг кўзини реал ҳақиқатга очиб бериши.

Мафкура, маърифат соҳасидаги ишларга ҳар бир педагог ўзининг нуқт мағанияти, нотижак маҳоратини ошириш устида муштасил ишлаши муваффақият гарови эканлиги.

Адабиётлар:
1. И.А. Каримов. «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизлик таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққий ка-фолатлари». Т., Ўзбекистон, 1997 й.

2. И.А. Каримов. «Ўзбекистон буюк келажақ сари». Т., Ўзбекистон, 1998 й.

3. И.А. Каримов. Жамиятимиз мафкураси халқни халқ, миллатни миллат қилишга ҳизмат этсин. Т., Ўзбекистон, 1998 й.

4. И.А. Каримов. «Тарихий хотирасиз келажақ йўқ». Т., Шарк, 1998 й.

5. И.А. Каримов. «Ўз келажагимизни ўз кўлимиз билан курмоқдиз». «Маърифат», 1999 йил 3 февраль.

6. И.А. Каримов. «Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда», «Маърифат», 1999 йил 6 март.

7. И.А. Каримов. «Ўзбекистон XXI асрга интилмоқда». Т., Ўзбекистон, 1999 й.

8. Н. Жураев. «Агар оғоҳ сен...» Т., Ўзбекистон, 1998 й.

9. У. Жураев, Й. Саиджонов, «Дунё динлари тарихи», Т., Шарк, 1998 й.

10. Ш. Курбанов ва бошқалар. «Баркамол авлод орузи». Т., Шарк, 1999 й.

11. Мустақиллик. Изохли илмий-оммабоп луғат. Т., Шарк, 1998 й.

12. Янги Ўзбекистоннинг 7 зафарли йили. Т., Шарк, 1999 й.

Республика Таълим маркази

ФУТБОЛ БЎЙИЧА МАКТАБ-ИНТЕРНАТГА ЎҚУВЧИЛАР ТАНЛАШ ВА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

Мустақил ўқувчиларнинг жаҳон саҳнасига чиқишида, уни дунё таннишида шу кунларда спорт асосий восталардан бири бўлиб ҳизмат қилмоқда. Жаҳон миқёсида ўтказилаётган турли халқаро мусобақаларда спортчиларимиз эришаётган муваффақиятлар дунё халқларининг нигоҳини Ўзбекистонга қаратмоқда. Албатта, бу салоҳиятни сақлаш, қолаверса, имкон қадар ошириш лозимлигини ҳисобга оладиган бўлса, спортчиларимиз сабини кенгайтирадиган муносиб ўринбосарларга эътибор қаратилиши муҳим.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 17 январдаги «Ўзбекистонда футболни ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва принциплари тўғрисида» тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори айнан шу мақсад йўлидаги ҳаракатлардан бири эди. Бу боплар ва ўқувчи ёшлар ўртасида футболни оммалаштириш, бунга иштиёқманд ёшларга керакли шарт-шароит яратиш, моддий-техника базасини мустахкамлаш каби ишларни жонлантириб юборди. Бироқ тадбирларнинг аввали ҳисобланган иқтидорли болаларни танлаб олиш ва тарбиялаш иши кўнгилдагидек эмас. Хал қилувчи нуқта бўлган бу ишни ташкил этиш ва ўтказишни таъминлаш мақсадида «Футбол мактаб-интернатларида ўқувчиларни танлаб олиш ва қабул қилиш тўғрисида»ги Низом қилиб қабул қилинган бўлиши ва таъкидланди. Халқ таълими вазирлиги ва Республика давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг ушбу мезърий ҳужжатларни амалга татбиқ этиш ва ижросини таъминлаш мақсадидаги кўша буйруғи чиқди. Унда жойлардаги мустақил раҳбарларга ушбу Низом ва ўқув режасига оғиймай амал қилиш лозимлиги, маҳаллий ҳокимликлар билан ҳамкорликда футбол мактаб-интернатларининг моддий-техник базасини тўғдан қайта қуриб чиқиш, уни яхшилаш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш вазифалари юклатган. Республика таълим марказига мазкур ўқув режага мувофиқ дастурлар ва тавсияномалар ишлаб чиқиш, август кенгашиларида муҳокама этиш каби ишлар топширилди.

Умумий қондалар
Мақсад — ёш футболчиларнинг янги авлодини тайёрлаш учун футбол билан шуғулланишга қодир, мамлакатимизда футбол клублари, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси тарма жамоалари манфаатларини шараф билан ҳимоя қилишга тайёр бўлган иқтидорли болаларни излаб топиш, холисона ва сифатли таъминлаш таъминлаш.

Футбол бўйича мактаб-интернат (бундан кейин интернат) ўқувчилар 10-11 ёшли, умумий бошланғич таълим босқичини тугатган ўқувчи номзодлар танлаб олинади ва қабул қилинади.

Интернатга ўқувчиларни танлаш ва қабул қилиш тизими куйидаги босқичлардан иборат:

- жойларда ўқувчилар билан тайёргарлик ва касбга йўналтириш ишлари;
— ҳужжатларни қабул қилиш;
— ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш;
— ихтисосга оид имтиҳонларни ташкил этиш ва ўтказиш;

— ўқувчиларни умумтаълим фанлари бўйича тестдан ўтказиш;

— ўқувчиларни танловдан ўтказиш ва қабул қилиш.

Интернатга ўқувчиларни танлаш ва қабул қилишни ўтказиш учун ҳар йили Қабул комиссияси ташкил этилади. Ҳар бир ҳудудда битта интернат борлиги сабабли, Қабул комиссиясининг раиси бўлиб, Қорақалпоғистон Республикасида — халқ таълими вазирли, вилоятларда халқ таълими бошқармаси бошлиғи, Тошкент шаҳрида эса — халқ таълими Бош бошқармаси бошлиғи ҳисобланади. Қабул комиссиясининг маъсул котиби эътиб, интернат директори тайинланади.

Қабул комиссияси таркибига Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Миллий олимпия қўмитаси, Футбол Федерацияси, олий таълим муассасалари вакиллари жалб этилиши мумкин.

Жойларда ўқувчилар билан ўтказиладиган тайёргарлик ва касбга йўналтириш ишлари
Ушбу иш ўқув йили давомида тренер-ўқитувчилар томонидан амалга оширилади ва ўқувчилар ўртасида туман,

шаҳар ва вилоят даражасида футбол бўйича ўтказиладиган мусобақаларни кузатишдан иборат. Ўқувчиларнинг мусобақаларда иштирокининг педагогик кузатиш мезъри бўлиб: жисмоний кўрсаткичлар, ҳаракатланувчанлик фаолияти, техник-тактик ҳаракат микдори ва самарадорлиги, футбол майдонидан шериклари билан ўзаро қарорлиги кўникмалари ҳисобланади.

Иқтидорли ўқувчиларнинг ота-оналари билан ташвиқот-тушунтириш сўхбатлари ўтказилади, болаларнинг соғлиги ҳақидаги маълумотлар, уларнинг илчачилик даражаси, мактабдаги ўқуш-тарбия ва ҳукук ўрганилиши.

Касбга йўналтириш ишлари кўнунлари бўйича тегишли маълумотлар банки шакллантирилади. Иқтидорли болаларга интернатга ҳужжат топшириш ҳақида тавсиялар берилди.

Ҳужжатларни қабул қилиш
Ўқувчиларнинг интернатга қабул қилиш ҳақидаги аризалари 1 июлдан 25 июлга қадар қабул қилинади.

Аризаларга қуйидагилар илова қилинади:
— 4-синф бўйича ўқуш-тарбия таблицаси (ўқувчи 5-синфга ўтказилган бўлиши керак);
— соғлиги тўғрисидаги белгиланган шаклда тиббий маълумотнома;

— янши жойидан маълумотнома;
— 3Х4 см. ҳажмидаги 2 та фотосурат.

Кўрсатилган ҳужжатлар мавжуд бўлган тақдирда Қабул комиссияси аризани олишга рад жавоби бериш ҳуқуқига эга эмас.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш
Ўқувчиларнинг антрометрик кўрсаткичларини, функционал имкониятларини ва соғлиғидаги камчиликларни аниқлаш мақсадида 26 ва 27 июль кунлари синов ўтказилади. Бу ишни вилоят (шаҳар) жисмоний тарбия-тиббийет диспансери врачлари ва интернатнинг тренер ўқитувчилари амалга оширилади.

Ж.р. кўрсаткичи билан балларда баҳоланади. Баҳолаш мезонлари 1-жадвалда кўрсатилган.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва тайёргарлигини баҳолаш мезонлари

Table with 5 columns: №, Кўрсаткичлар, 25 б., 20 б., 15 б., 10 б., 5 б.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ихтисосга оид имтиҳонларни ташкил этиш ва ўтказиш
Ўқувчилар босқичма-босқич 3 та ихтисосга оид имтиҳон топширилади:

- умумий жисмоний тайёргарлик бўйича;
— махсус жисмоний тайёргарлик бўйича;
— ўйин фаолияти бўйича.

Ихтисосга оид имтиҳонлар кўпбалли тизим асосида Қабул комиссияси томонидан тасдиқланган жадвалга биноан 1 августдан 5 августга қадар ўтказилади. Ихтисосга оид имтиҳонларни қабул қилиш учун имтиҳон комиссиялари таркиби Қабул комиссияси раиси томонидан тасдиқланади. Имтиҳон комиссияси раиси ва аъзолари томонидан имзоланган ихтисосга оид имтиҳон натижалари имтиҳон ведомостига киритилади. Тайёр имтиҳон ведомости имтиҳон ўтган куннинг эртасига махсус жойга осиб қўйилади.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Ўқувчиларнинг жисмоний ривожланганлиги ва функционал тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 25 балл.

Умумий жисмоний тайёргарлигини баҳолаш
Имтиҳон 4 та назорат синовдан иборат: 30 м., 300 м. га югуриш, жойидан туриб узунликка сакраш ва тортилиш. Су.ж.т. кўрсаткичи билан балларда баҳоланади. Умумий жисмоний тайёргарлигини баҳолаш мезони 2-жадвалда кўрсатилган.

Умумий жисмоний тайёргарлигини баҳолаш мезони

Table with 5 columns: №, Назорат синовлари, 25 б., 20 б., 15 б., 10 б., 5 б.

Ўқувчиларнинг умумий жисмоний тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 100 балл.

Махсус жисмоний тайёргарлигини баҳолаш
Имтиҳон 3 та назорат синовдан иборат: тўпга 3 марта теккан ҳолда тўп билан 30 м. га югуриш, бош ортидан тўпни отиш ва тўпни ўйнатиш. Су.ж.т. кўрсаткичи билан балларда баҳоланади. Махсус жисмоний тайёргарлигини баҳолаш мезони 3-жадвалда кўрсатилган.

Махсус жисмоний тайёргарлигини баҳолаш мезонлари

Table with 5 columns: №, Назорат синовлари, 25 б., 20 б., 15 б., 10 б., 5 б.

Ўқувчиларнинг махсус жисмоний тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўйин фаолиятини баҳолаш
Номзоднинг ўйин фаолияти техник-тактик ҳаракатларнинг умумий микдорига нисбатан иқобий баҳарилган ҳаракатлар самарадорлигига қараб баҳоланади. Техник - тактик ҳаракатларни баҳолашда имтиҳон топширувчининг шериклари билан ўзаро ҳаракатига, дарвозага тўп тегишига қодирлиги, рақибини алдаб ўтишига алоҳида эътибор берилди. Ўйин кўрсаткичлари билан балларда баҳоланади. Ўйин фаолиятини баҳолаш мезони 4-жадвалда кўрсатилган.

Ўйин фаолиятини баҳолаш мезонлари

Table with 5 columns: №, Ўйин фаолияти кўрсаткичлари, 25 б., 20 б., 15 б., 10 б., 5 б.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Ўқувчиларнинг ўйин фаолиятини баҳолаш учун максимал балл — 75 балл.

Умумий жисмоний тайёргарлигини баҳолаш
Имтиҳон 4 та назорат синовдан иборат: 30 м., 300 м. га югуриш, жойидан туриб узунликка сакраш ва тортилиш. Су.ж.т. кўрсаткичи билан балларда баҳоланади. Умумий жисмоний тайёргарлигини баҳолаш мезони 2-жадвалда кўрсатилган.

Умумий жисмоний тайёргарлигини баҳолаш мезони

Table with 5 columns: №, Назорат синовлари, 25 б., 20 б., 15 б., 10 б., 5 б.

Ўқувчиларнинг умумий жисмоний тайёргарлигини баҳолаш учун максимал балл — 100 балл.

Махсус жисмоний тайёргарлигини баҳолаш
Имтиҳон 3 та назорат синовдан иборат: тўпга 3 марта теккан ҳолда тўп билан 30 м. га югуриш, бош ортидан тўпни отиш ва тўпни ўйнатиш. Су.ж.т. кўрсаткичи билан балларда баҳоланади. Махсус жисмоний тайёргарлигини баҳолаш мезони 3-жадвалда кўрсатилган.

Махсус жисмоний тайёргарлигини баҳолаш мезонлари

Table with 5 columns: №, Назорат синовлари, 25 б., 20 б., 15 б., 10 б., 5 б.

Боши 1-бетда

Авалда ишлатилган «Маънавий ва тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари» номи эндиликда «Умумий ўрта таълим мутахассислари маънавий-маърифий тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари» деб юритилган бўлди. Бу билан улар ота-оналар ҳамда кенг жамоатчиликлари билан ҳамкорликда ўқувчи-ёшлар маънавиятини юксалтиришга, уларни она-Ватанга, халқига ва унинг бугунги бунёдкорлик ишига эътиром билан қараш руҳида тарбиялашга раҳбарлик қилади.

Директор ўринбосарининг таълим-тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари деб юритилган бўлди. Бу билан улар ота-оналар ҳамда кенг жамоатчиликлари билан ҳамкорликда ўқувчи-ёшлар маънавиятини юксалтиришга, уларни она-Ватанга, халқига ва унинг бугунги бунёдкорлик ишига эътиром билан қараш руҳида тарбиялашга раҳбарлик қилади.

ЎРИНБОСАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

— Директор ўринбосарининг ҳуқуқлари ва уларга қўйилган талаблар қандай бўлади? — Директор ўринбосарларининг ҳуқуқ доирасидан ҳуқуқ доирасига ўтказилган бўлди. Бу билан улар ота-оналар ҳамда кенг жамоатчиликлари билан ҳамкорликда ўқувчи-ёшлар маънавиятини юксалтиришга, уларни она-Ватанга, халқига ва унинг бугунги бунёдкорлик ишига эътиром билан қараш руҳида тарбиялашга раҳбарлик қилади.

Директор ўринбосарига қўйилган талаблар қандай бўлади? — Директор ўринбосарининг ҳуқуқлари ва уларга қўйилган талаблар қандай бўлади? — Директор ўринбосарларининг ҳуқуқ доирасидан ҳуқуқ доирасига ўтказилган бўлди. Бу билан улар ота-оналар ҳамда кенг жамоатчиликлари билан ҳамкорликда ўқувчи-ёшлар маънавиятини юксалтиришга, уларни она-Ватанга, халқига ва унинг бугунги бунёдкорлик ишига эътиром билан қараш руҳида тарбиялашга раҳбарлик қилади.

Директор ўринбосарига қўйилган талаблар қандай бўлади? — Директор ўринбосарининг ҳуқуқлари ва уларга қўйилган талаблар қандай бўлади? — Директор ўринбосарларининг ҳуқуқ доирасидан ҳуқуқ доирасига ўтказилган бўлди. Бу билан улар ота-оналар ҳамда кенг жамоатчиликлари билан ҳамкорликда ўқувчи-ёшлар маънавиятини юксалтиришга, уларни она-Ватанга, халқига ва унинг бугунги бунёдкорлик ишига эътиром билан қараш руҳида тарбиялашга раҳбарлик қилади.

Директор ўринбосарига қўйилган талаблар қандай бўлади? — Директор ўринбосарининг ҳуқуқлари ва уларга қўйилган талаблар қандай бўлади? — Директор ўринбосарларининг ҳуқуқ доирасидан ҳуқуқ доирасига ўтказилган бўлди. Бу билан улар ота-оналар ҳамда кенг жамоатчиликлари билан ҳамкорликда ўқувчи-ёшлар маънавиятини юксалтиришга, уларни она-Ватанга, халқига ва унинг бугунги бунёдкорлик ишига эътиром билан қараш руҳида тарбиялашга раҳбарлик қилади.

Maktabgacha ta'lim

ҚУВНОҚЛАР МАСКАНИ

Янгиўл туманидаги «Бойчекан» болалар боғчаси 280 ўринга мўлжалланган бўлиб, 250 нафар ўқувчи тарбияланади. Кичиккилар масканда вилоят халқ таълими бошқармаси мактабга таълим бўлими услубчиси С.Аҳмедованинг боғча ёшлари болаларининг таълим-тарбиясига оид қўлланмалари бўйича боғчада очилган амалий машғулотлар уюштирилди. Бу ерда таълим-тарбиявий тадбирлар яқин кўриб чиқилди.

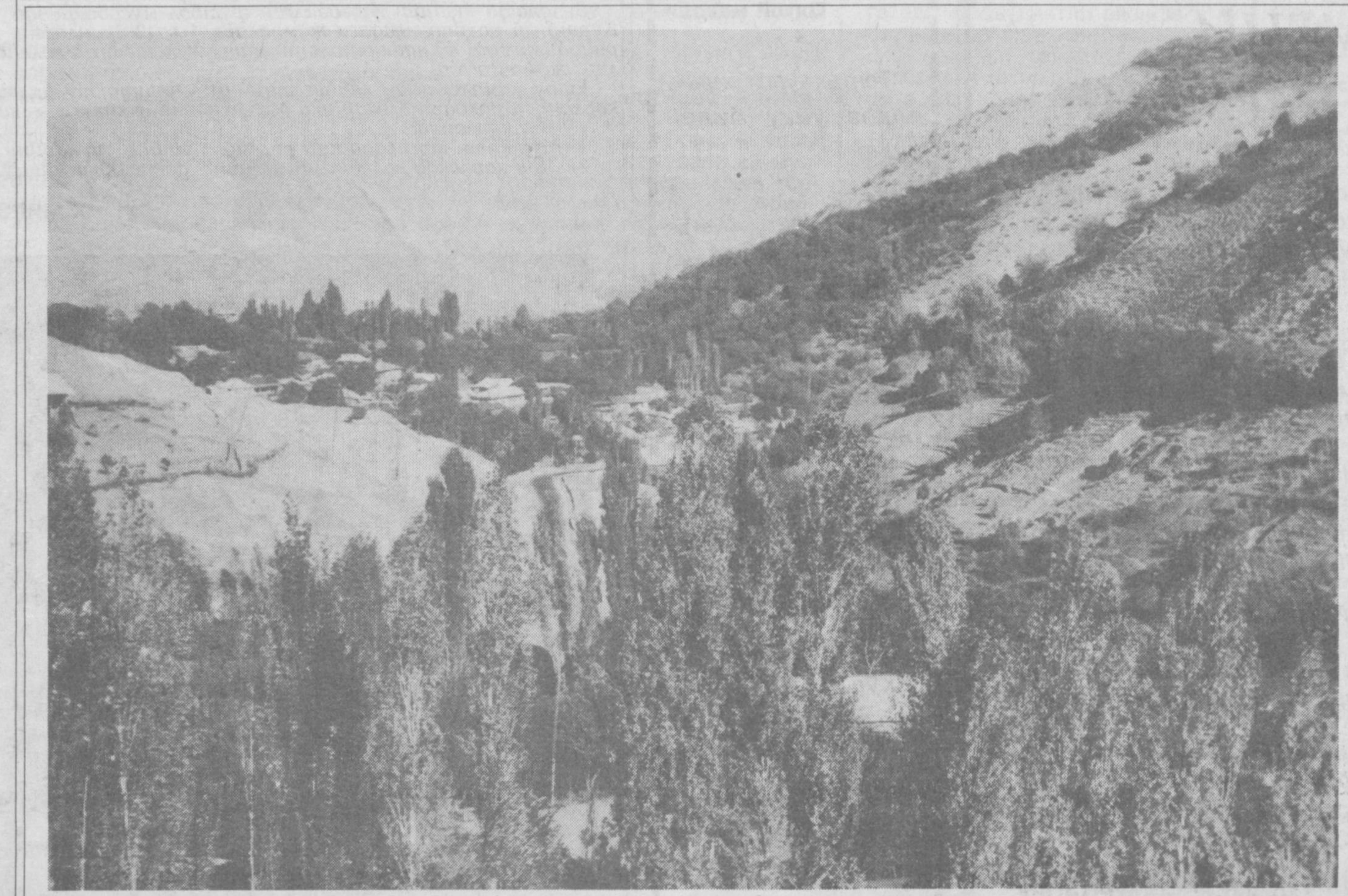
Ehtiom

МАЗЛУМА ОПАНИНГ ИЖОДИ

Шуrolар даврида собик СССР Фанлар академиясига Россиядан бошқа Республика олимларининг сайланиши амри махот эди. Бу академияга ўзбек олимларининг биронтаси ҳам ҳақиқий аълоликка ўтказилмаган, фақат уч-тўрт кишигина мухбир аълоликка сайланган. Педагогика Фанлари академиясига ҳам худди ана шундай ҳолат ҳукм сурганини эътиборга олсак, ўзбек аёллари ичида мухбир аълоликка сайланган катта воқеадир. Филология фанлари доктори, профессор Мазлума Аскаророва фан оламига еркин юлдуз бўлиб кўриб келди.

БОЛА ҚАЛБИГА НАЗАР

Бу йил 3019 нафар 6 ёшли болани чуқурлаштирилган тиббий-педагогик кўридан ўтказишимиз керак. Ҳозиргача кўридан ўтказилган болаларнинг 1079 нафари хар жиҳатдан соғлом ва мактабга тайёр. Бу йилги кўридан ўтказиб, тегишли таълим муассасаларига йўлланма беряпмиз. Урта гуруҳдагиларни эса ота-оналарга даволатини лозимлигини тушунтириб, маълум муддатга комиссия ҳуқуқсизини кечиктиряпмиз.

ТАБИАТ ҚУЧОҒИДА

Уйчи туманидаги агросаноат мажмуи ходимлари қабиласи уюшма кўмитасига қарашли Ҳамид Олимжон номидаги ҳўжалиқлар оромгоҳининг аҳил жамоаси бу йилги соғломлаштириш мавсумига хар томонлама пухта ва атрофлича тайёрларлик кўришти. Мавжуд 4 та корпус, ошхона, спорт майдончаси, душхона ва бошқа хоналар жамоа ҳўжалиқларини ва қурилиш ташкилотларининг амалий ёрдами билан сифатли таъмирланди.

Talqin

Ха, мен шоирни кўпдан бери биламан. Чунки у билан ҳамқишлоқимиз. Касб-коримиз ҳам бир. У шоир, мен эса адабиётшунос. Унинг шеърларини гоят хуб кўраман. Кишлоқнинг ҳиди, унинг қурқам гузал манзараси борлиқ кўрми билан намовон бўлиб туради уларда.

Оltin yoz — o'tmoqda soz

Уйчи туманидаги агросаноат мажмуи ходимлари қабиласи уюшма кўмитасига қарашли Ҳамид Олимжон номидаги ҳўжалиқлар оромгоҳининг аҳил жамоаси бу йилги соғломлаштириш мавсумига хар томонлама пухта ва атрофлича тайёрларлик кўришти. Мавжуд 4 та корпус, ошхона, спорт майдончаси, душхона ва бошқа хоналар жамоа ҳўжалиқларини ва қурилиш ташкилотларининг амалий ёрдами билан сифатли таъмирланди.

Ta'lim fidoylari

Бир аёл ҳақида ни мадир гапириш мумкин бўлса, унинг аввало аёллиги, оналиги, оқила бекалиги тўғрисида соатлаб сўзлаш жоиз. Лекин уша аёлнинг яна бир фазилати — меҳрибон ўқитувчилиги ҳақида кунлаб, ҳаттоки ойдаб ҳам гапириш мумкин.

БУ ҚИШЛОҚДА БИР ШОИР БОР — ВАТАН ОШИҒИ

Ҳасиб этсим бу боғи эрам-Узуннинг ўзбекистонинг дейди «Неварамга» деб номланган бошқа бир шеърда.

АЁЛ ЎҚИТУВЧИ БЎЛСА...

лос. Бундан роппа-роса 25 йил аввал Самарқанд Давлат университети татомланган қиз, ўтган шунча вақтдан буён Самарқанд вилояти Оқдарё туманидаги 2-мактабда она-тили ва адабиёти фанидан сабоқ бериб келмоқда.

АЁЛ ҲАҚИДА НИ МАДИР ГАПИРИШ МУМКИН БЎЛСА...

Бир аёл ҳақида ни мадир гапириш мумкин бўлса, унинг аввало аёллиги, оналиги, оқила бекалиги тўғрисида соатлаб сўзлаш жоиз. Лекин уша аёлнинг яна бир фазилати — меҳрибон ўқитувчилиги ҳақида кунлаб, ҳаттоки ойдаб ҳам гапириш мумкин.

БОЛА ҚАЛБИГА НАЗАР

Бу йил 3019 нафар 6 ёшли болани чуқурлаштирилган тиббий-педагогик кўридан ўтказишимиз керак. Ҳозиргача кўридан ўтказилган болаларнинг 1079 нафари хар жиҳатдан соғлом ва мактабга тайёр. Бу йилги кўридан ўтказиб, тегишли таълим муассасаларига йўлланма беряпмиз. Урта гуруҳдагиларни эса ота-оналарга даволатини лозимлигини тушунтириб, маълум муддатга комиссия ҳуқуқсизини кечиктиряпмиз.

БОЛА ҚАЛБИГА НАЗАР

Ха, мен шоирни кўпдан бери биламан. Чунки у билан ҳамқишлоқимиз. Касб-коримиз ҳам бир. У шоир, мен эса адабиётшунос. Унинг шеърларини гоят хуб кўраман. Кишлоқнинг ҳиди, унинг қурқам гузал манзараси борлиқ кўрми билан намовон бўлиб туради уларда.

Шарифа МАДРАХИМОВА

Ko'ngil bitiklari

Қозоғ, чидайсанми, бўлашларимга, Кўзимнинг ёшини ичасанми, жим? Сигармикан сенинг иссиқ бағринга, Ҳат бўлиб лобуллаб ёнган бу кўксим?

Осмон менга тушди, ё мен осмонга, Бир ажиб кунлардан боряпман ўтиб. Бу дамлар бўйидан айланса бошим, Қозоғ, қоласанми қўлимдан тутиб?

У келди ҳам ханжар, ҳам гул кўтариб, Мен хазон фаслимга шошаётган пайт. Нима бўлса бўлди, энди кундага Мен учун бошингни қўясанми, айт!

Қаламнинг тишидан омон чиққан дўст, Минг хил гумонларда тошди қоним. Мен кузга ул баҳор сигармикан, айт, Тирик қолармикан, сўнг қирқта жоним!

Не-не юртлар аро элчи бўлгансан, Тирик қолиб дили кўймоқни ўрат. Мен боши айланган ёр шоиринга Кўзимда баҳорни сўймоқни ўрат...

МЕНИ УНУТТИРМАНГ

Гохи кучиб, гохи қочиб йироқлайсиз, Гохи ўжар сочларини тароқлайсиз, Ҳар лаҳза кўрғазиб юз бир жамоллар, Мени унуттирманг унга шамоллар.

Қасдама қасдага тушдингизми, изидан, Товланасиз айланиб қош-кўзидан, Ёдидан чиқмай деб мен жоним халак, Мени унуттирманг, эрка капалак.

Лабини тегизса очилмоқчидай, Қадамлари узра сочилмоқчидай, Йўлларидан нозланасиз бунчалар, Мени унуттирманг, жоним гунчалар.

Келинлардай эгиласиз, ёй бўласиз, Гоҳ ер ўлиб, гоҳ сув кечиб сой бўласиз, Кўксингизда не сир, қаддигиз ҳам лол, Мени унуттирманг, жоним мажнунтол.

Баҳор барингизни олиб кетади, Сиз суйган ўзимга қолиб кетади, Кўзларим тўрт бўлди, кўп куттирманглар, Жонларим-а, мени унуттирманглар...

Хосият БОБОМУРОВОДА

ДОНОЛАР УЙҚУ ҲАҚИДА

Уйқу – табиат баянинг ажайиб таомидир.

В. ШЕКСПИР

Уйқусизлик – туннинг инсонга ҳужумидир.

В. ГЮГО

Уйқучанлик ақлни заифлаштиради.

О. БАЛЬЗАК

Дам олиш учун уйқу шартдир.

СЕНЕКА

Беташвиш кишининг уйқуси ширин бўлади.

Олтой мақоли

Тентак кулги билан, ялқов уйқу билан ошно.

Оч қолган, совуқ еган ва кўрққан кишида уйқу бўлмайди.

Араб мақоллари

Виждони пок кишининг ухлаши мумкин.

Молдован мақоли

Уйқу ўрин танламайди.

Қозоқ мақоли

Кўп ухлаш қисқа умр демақдир.

Ухлаб ўтказган вақт ўтган умрдир.

Япон мақоли

Тўпловчи: А. АЛИЕВ

Тағбиркорлик етишмаган жойда ишлар орқага юраверади. Янгийўлдаги меҳнатчиларнинг қароқчилик қорхонасига қарши бўлган спорт мажмуи маблаг танқислиги туфайли қаровсиз аҳолига қўйиб қолган. Тобора ташланган ҳолда қолаётган мажмуининг раҳбари Наби Абдураҳимов спортни ривожлантириш тўғрисидаги қарор чиққанга сўнг, комплексга янги эга топа олди. Энди мажмуа Янгийўлдаги «Ғишт-инвест» пишиқ пишиқ ишлаб чиқариш қорхонаси жамоаси тасарруфига ўтди. Улар Янгийўлда спорт ишларини ҳар томонлама ривожлантиришни ўз зиммаларига олдилар, спорт мажмуини ахллалардан тозаллаб, таъмирлаш ишларини амалга оширдилар. Янхи спорт устозлари мош билан таъминланиб ишга олинди. Ҳозирга қайта жонланган комплексда спортнинг 13 тури бўйича тўғарақлар фаолият кўрсатмоқда.

Вилоятда яқинда ўтказилган футбол мусобақасига комплекснинг мураббий В.Т. Куринний раҳбарлигида жамоалари 1 ва 2-ўринларни эгаллашди. Г.И. Андреева мураббийлигида 40 нафар болани машғул қилаётган волейбол тўғарақи ҳам кучли маҳаллий жамоага эга.

Ушбу комплекснинг қайта таъмирланишида, тўлиқ жиҳозланишида «Ғишт-инвест» қорхонаси раҳбари Уткир ака Маҳмудовнинг хизмати катта бўлмоқда.

Суратларга: 1) Мураббий шогирдларига волейбол ўйини сирларини ўргатишмоқда. 2) Ёш ҳаваскор волейболчиларнинг дастлабки машғулотини авж лалласида.

Х.МИРЗАКАРИМОВ олган суратлар

Xullas...

СИХ ҲАМ, КАБОБ ҲАМ

Сан-Францискодаги оилавий ресторан соҳиблари газетга шундай эълон беришди: «Кимда ким ресторанимиз эмблемасини ўз танасида татуировка қилса, биз унга тушлик овқатни умрбод текин берамиз».

Текин овқатга эришиш осонми?

Ахир бунинг учун терига ресторан ҳақида тушунча берадиган тасвирий уйиб езиш керак бўлади. 40 дан ортиқ киши тағирувоқлари билан ресторанга таширф буюришди. «Бундан ресторан зиян қурмасмикан?» деб уйлашганди хурданлар.

Муғлақ бундай эмаслиги уларга қоронғи. Сан-Францискода ким куп, пули чунгага сиймайдиган туралар куп. Уларнинг фақат ресторандарда овқатлангилари келди. Ва билингни, пулдор хурданларнинг куччилиги чимчуқ бўлади. Улардан ортгани эса ташлаб юборилмай, терисини не азобларга қўйган ресторан «хайрихоҳларига» — шурлик татуировкачиларга улашिलाди.

Сих ҳам, кабоб ҳам қўймайдиган «иш». Қойил!

КОЛОНИЯДАГИ «ДЕХҚОНЛАР»

Ахлоқ тузатиш муассасаларининг молиявий аҳолининг яхшилашга маҳаллий ҳокимият ҳамма вақт ҳам эътибор беравермайди. Жиноятчини сийлаб, ардоқлаган билан у қамдан қам қоларлагини унганлади. Новосибирскдаги болалар ахлоқ тузатиш колонияси раҳбарияти маблаг ишлаб топишга киришди. Икки йилдирки, бу ерга «тушган» безори ва товламачи болалар қудупнай етиштиришмоқда. Бунақа ҳолини маҳаллий аҳоли етти ухлаб тушида ҳам қурмаган.

Хуш, бунинг сирини нимада?

«Дехқонлар» юқори ҳосил етиштириш мақсадида шаҳардаги цитология ва генетика институти олимлари билан ҳамкорлик урнатилди. Яна бир сабаб шундаки, баланд ва қалин темир деворлар иссиқни яхшигина сақлар экан.

КҮЁШ ЗАРБАСИ

Ногоҳон Вильнюс шаҳрининг қоқ марказига урнатилган қонғироқли соат тухтаб қонди.

Ажаб! Уч асрдан бери тухтовсиз юриб турган соатни нима жин урди?

Шаҳарликлар таажубда. Вақтни аниқ курсатиб турарди-я...

Стрелкиси 60—70 дақиқача қимирламастан турган соатнинг «дардини» уста Рамульдас Спрангауска тушунди.

«Ташвишланидиган жойи йўқ. Унинг ноёб детали қуёш нуридан қизиб кетибди» деб тинчлантирди уста ўз ҳамшаҳарларини.

Детали алмаштирилгач, соат «узига келди».

Шаҳарликлар соатнинг ҳар ун беш дақиқада қалинлигини зангини яна эшита бошладилар.

ана shunaqa gaplar...

Тошкент вилояти Қуйи Чирчиқ туманидаги 19-урта мактаб томонидан 1992 йилда Пақ Евгений Алексеевич номига беришган А-024267 рақамли урта маълумот тугрисидаги аттестат йўқолиши сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«КИРОЛ»НИНГ ЮРИШИ ДАВОМ ЭТМОҚДА Шахмат «кироли» Гарри Каспаров ҳануз асосий рақибларини «синдириш»ни давом этаяпти. Германиянинг Франкфурт-на-Майн шаҳрида яқинданган «Гигантлар турнири»да ҳам у ёрқин ғалаба қозониб, уларга ўзининг ким эканлигини яна бир бор кўрсатиб қўйди.

«СИЗ ҚАЙСИНИНГ МУХЛИСИСИЗ?» Бугун АҚШда футбол бўйича аёллар ўртасидаги навбатдаги жаҳон чемпионати ўз ниҳоясига етади. Финалда рақибларини қақшатишга баҳс бойлаган майдон эгалари ва хитойлик қизлар орани очик қилиб олишади.

БАЙРАМГА АЙЛАНГАН БЕЛЛАШУВ Шу кунларда Самарқанд шаҳри катта футбол байрамига гувоҳ бўлаяпти. Ўзбекистон миллий терма жамоаси, Малайзия терма жамоаси ва «Самарқанд» жамоаларининг ўзаро беллашувлари мавсум орасидаги қисқа танлашда футболнинг соғиниб қолган ишқибозлар учун аини муддао бўлди.

УНИВЕРСИАДА КУНДАЛИГИ Испанияда ўтаётган бутунжаҳон Универсиада ўйинлари қизғин паллага кирди. Унда ҳозирча 12-олтин медални қўлга киритган Россия терма жамоаси қарнобошлик қилаётган бўлса, 9 та олтин билан АҚШ иккинчи ва 4 та олтинга эга Япония учинчи ўринда боришяпти.

СПОРТЧИНИНГ ҚАДРИ «Таймс» журнали ўз ўқувчилари фикрига асосланиб «XX асрнинг энг машҳур кишилари»ни аниқламоқчи бўлганди. Энг қизғин, рўйхатнинг кучли йигирманчилигида машҳур сийсатчилар, олимлар, санъаткорлар қатори футболчи Пеле, боксчи Муҳаммад Али, бейсболчи Робинсонлар номи зикр этилган.

QUTLOV Хурматли Собиржон ЖУМАЕВ! Сизни таваллуд кунингиз ва ўқилувчилик фаолиятингизга 40 йил тўлганлиги муносабати билан чин дилдан кутлаймиз. Сермашаққат ишингиз ўзининг серҳосил натижалари билан сизни хушнуд этиб юрсин. Бахтимизга ҳамisha соғ-омон бўлинг. Оила аъзоларингиз ва яқинларингиз. Турлан тумани

«КОДИР ҚИЗИ»НИНГ «НОДИР» ЙИГИТИ Бухоро шаҳрида «Қодир қизи» деган фирма бор. Шу фирмада Уткир деган йигит ишлайди. Фирмадагилар Уткирнинг яхши таъминотчи, фирмага мол олиб келиш учун кетганида тўғри бориб тўғри келади деб юришган бўлса ажаб эмас. Лекин яқинда ички ишлар ходимлари унинг иккинчи бир яхши «санъати»ни кашф этишди. Дилором исми аёлнинг уйдаги «ДЭУ» телевизори ва видеоманитавони йўқолгач, милиция ходимлари ўғрилари қидирди ташдилар. Не ажабки, ўғрилар қаторида Уткир ҳам қўлга тушди. «Йўқ, мен ўғирламадим» - деган таъминотчининг олдинги фаолияти ўрганилгач, унинг ва шеригининг бўйинга яна олтита ўғрилук эзилди. Демак, бу таъминотчи йигит ҳақиқатдан ҳам «нодир» ўғри экан, дейишди ички ишлар ходимлари. Шу боис, унинг очикда юриши хавфли ҳисобланиб, панжара ичига қамаб қўйилди. Ўғриларнинг барча ўғирликлари тафсилотларини ўрганиб ва хулоса-

Ma'rifatsiz kishilar Ф.Абсаломовнинг уйига очик эшик орқали кириб келган боққинчилар шартта унинг оғзига ёпишди. Аввал очик турган эшик, сўнгра дод солуви оғиз берилди. Ҳамма оқ жим-жит бўлгач, уй шип-шипдан қилнади. 4 минг 800 сўм пул, 39 АҚШ доллари, «Самсунг» русумли фотоаппарат ҳамда 3 турдаги сариқ металлдан ясалган заргарлик буюмлари талончиларда кетди. Ички ишлар ходимларининг мадади билан дастлаб жабрланувчининг уйи, эшиги, сўнгра эшикдан оғзи ва кўп ўтмай, буни боғлаб кетган талончиларнинг сирини очилди. Маълум бўлишича, оғизбойлағичларнинг бири ўзбек, бири рус йигит экан. Миллати ҳар хил, аммо нијати ёвуз бўлган ушбу йигитлар янги Т.Отахонов ва Т.Подвойскийлар қўлга олинди. Ҳозирда тергов ишлари давом этмоқда. Шухрат РЎЗИЕВ, Ички ишлар вазирлиги Матбуот маркази ходими

Тошкент алоқа коллежи 1999/2000 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ — автоматик электр алоқаси; — кўпканалли электр алоқаси; — туман электр алоқаси; — линия ва кабел иншоотларини қуриш ва уларни ишлатиш; — телевизион техника ва радиорееле алоқаси; — маиший радио-телеаппаратураларни таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш; — почта алоқаси; — алоқа қорхоналарида бухгалтерлик ҳисоботи, назорати ва таҳлили. Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: 1. Ариза (директор номига). 2. Аттестат (асл нусхаси). 3. Тиббий маълумотнома 086-у. 4. Паспорт (гувоҳнома), ҳарбий билет. 5. Меҳнат дафтарчасидан кўчирма (сиртки бўлимга кирувчилар учун) 9-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини топширадилар: Математикадан — оғзаки, Она тили-адабиётдан — диктант, 11-синф ҳажмидагилар тест синовидан ўтадилар. Бошқа вилоятдан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар. МАНЗИЛИМИЗ: У. Юсупов кўчаси, 70-уй. 10, 27-трамвай, 10-троллейбус, 97, 18, 147-автобусларнинг Лабзак, Алоқа коллежи бекати. Қўшимча маълумотлар учун тел: 41-35-58

Ma'rifa! ТАБСИС ЭТЎВЧИЛАР: Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Таълим ва фан ходимлари касба уюшмаси Марказий Кўмитаси.

Бош муҳаррир Ҳалим САИДОВ Таҳрир хайъати: Йўлдош АҲМЕДОВ, Жуманазар БЕКНАЗАРОВ, Икром БЎРИБОЕВ (масъул котиб), Шукур ЖОНБОЕВ, Қурбонбой МАТҚУРБОНОВ, Нўмонжон РАҲИМЖОНОВ, Абдусамат РАҲИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Йўлдош САИДЖОНОВ, Хулқар ТЎЙМАНОВА, Саъдулла ҲАКИМОВ, Уткир ҲОШИМОВ

Рақам ва далиллар ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар. Фойдаланилмаган мақолаларга жавоб қайтарилмайди. «Ma'rifa!» дан материалларни кўчириб босиш таҳририят рухсати билан амалга оширилиши шарт. МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: масъул котиб—136-56-42, хатлар ва оммавий ишлар бўлими—136-55-58. Газетани IBM компьютерида Малоҳат ТОШОВА саҳифалади. Навбатчилар: Хулқар ТЎЙМАНОВА, Саййидолим АБДУРАҲМОҶОВ

Рўйхатдан ўттиш тартиби № 20. ИНДЕКС: 149, 150. Т-0549. Тиражи 24.564. Г. 1 2 3 4 5 6 Ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қозоғ бичими А-2. «Шарқ» нашриёт матбаа концерни босмаҳонаси. Қорхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси 41-уй. Босишга топшириш вақти — 20.00. Топширилади — 19.30.